

Förslag till "Tvärans utdikningsföretag
mellan Rönås kvarn och Norragöl"

i Kyrkhults socken av Blekinge län; upprättad vid sy-

reförordning enligt vattenlagen åren 1923-25 av:

Magnus Wixell.
Statens landbruksingenjör.

Avskrift.

Gjenn Kungl. Måte rådets brev den 24 no-
vember 1928 fastställes till efteråtalses
ist arbetets utförande.

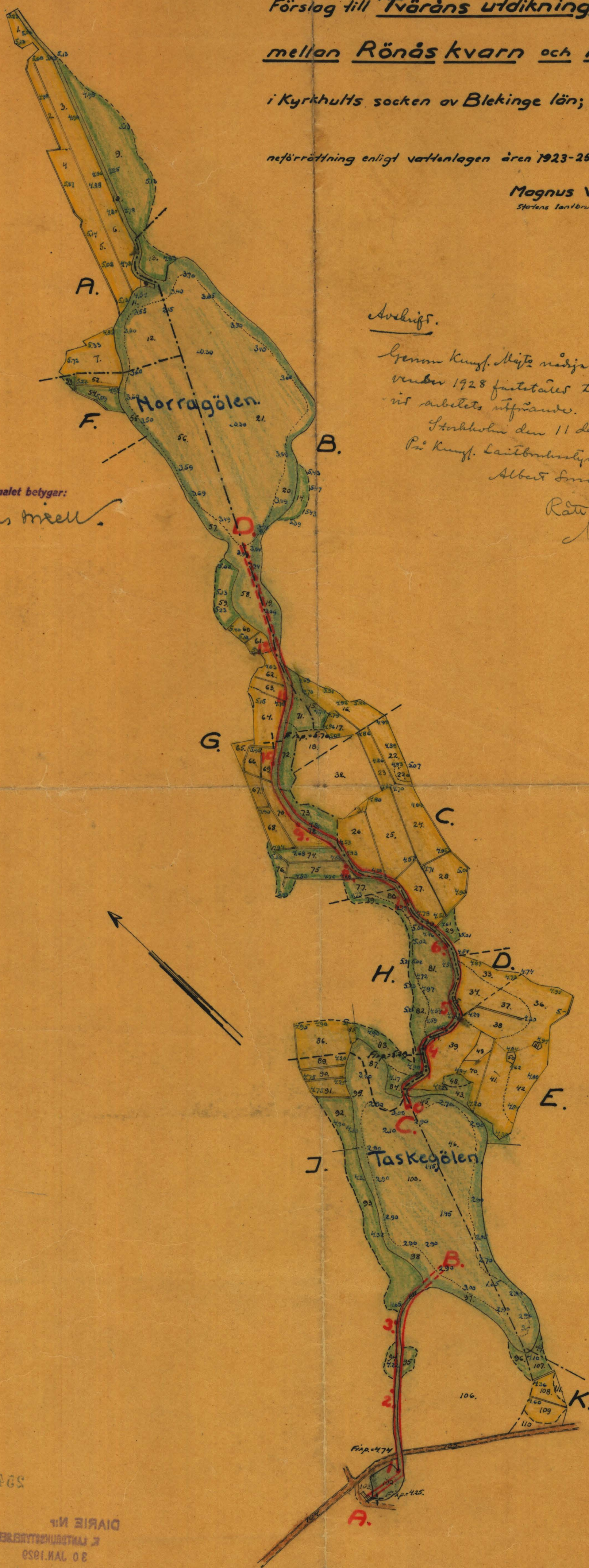
Storkholm den 11 december 1928.

På Kungl. Landbruksstyrelsens vägnar:
Albert Smith.

Rätt avskrift bekräftar
Magnus Wixell.

Likheten med originalet betygar:

Magnus Wixell.

Ar 83 Blekinge 2rit

K 2*0094

STATENS LANDBRUKSSTYRELSE
K. 2*0094
1928

Skala 1:14000
0 100 200 300 400 meter

RIT.Nr 001

K 2*0094 /

Ar 83 Blekinge 2rit

Förslag till "Tvärans utdikningsföretag mellan Rönås kvorn och Norragöl": Kyrkhults socken av Ble-

kinge län; upprättat vid synförrättning enligt vattenlagen åren 1923-25 av:

Magnus Wixell.
statens lantbruksingenjör.

Likheten med originalet betygar:

Magnus Nicell

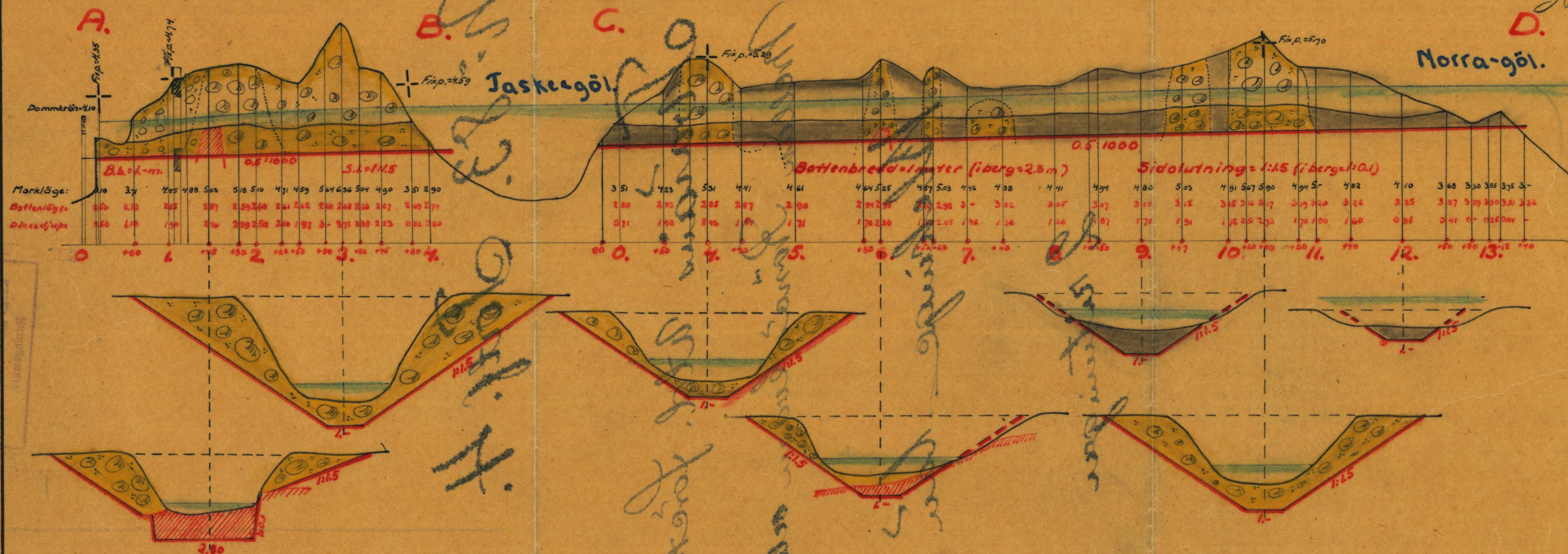
Avskrift.

Genom Kungl. Majts nädiga bref den 24 november 1928 fastsläts till efterutbetalning arbetets utgående.

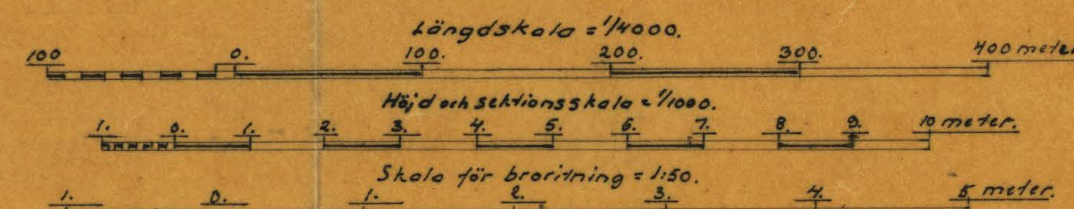
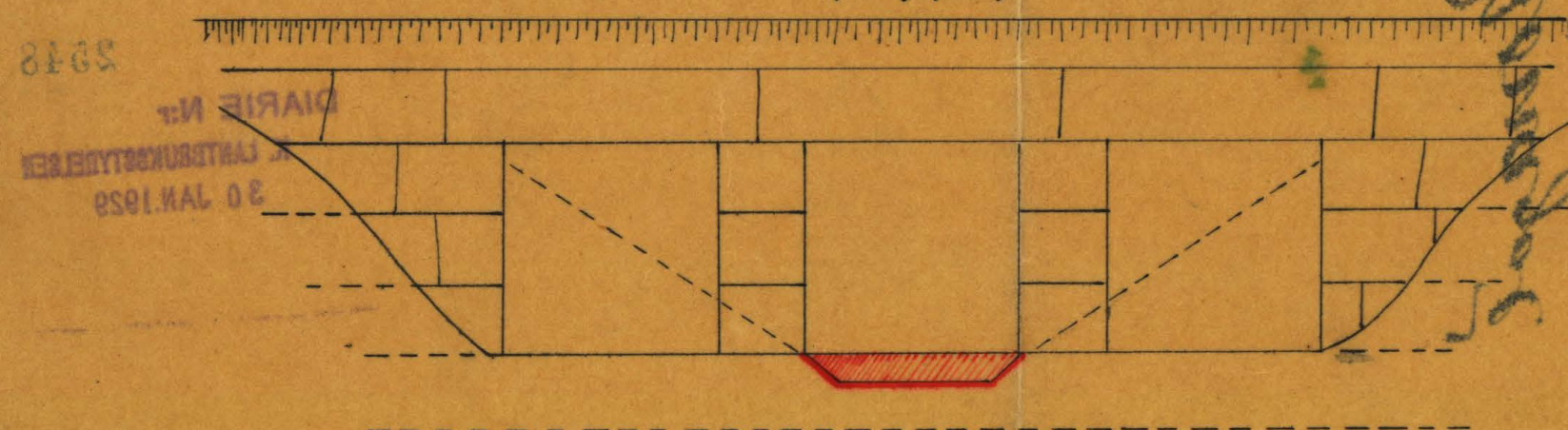
Stockholm den 11 december 1928.

P^o. Kungl. Landtmåterälskars vägnar:
Albert Smith.

Ratonskiet blyggen
Magnus mull.

Bygdevägstumma vid 1.6.
(Fördjupas.)

RTN.Nr 002

2★0094

No 83 Blekinge 2 ritm

Akt nr:
A94

AU\$A94

A94
K 2*0094
2548

DIARIE Nr

K. LANTMÄNNENS

30 JAN 1929

Avskrift.

Handlingar rörande "Tväröns utdiknings-
företag mellan Rönås kvarn och Nor-
ragöl" i Kyrkhults socken av Blekinge län; upprät-

tade vid synförrättning enligt vattenlagen åren 1923-25 av:

Magnus Wixell.

Statens lantbruksingenjör.

Avskrift.

Protokoll, fört vid sammanträden

rörande reglering av den s. k.

Tvärån i Kyrkhults socken.

År 1923 den 31 okt. kl. 11 f. m. inställde sig under-
dertecknad, statens lantbruksingenjör, å Mörbohults skjuts-
station för att, på grund av vederbörligt förordnande hand-
lägga syneförrättning enligt vattenlagen för reglering av
den s. k. Tvärån i och för torrläggning av vattenskadad
mark, tillhörande hemmanen Mörbohult, Rönås, Våghult och
Isaksmåla i Kyrkhults socken av Blekinge län. Delägarna
i företaget hade i den för stämning stadgade ordning bli-
vit kallade till sammanträdet och hade med anledning här-
av tillstädeskommit följande personer, nämligen:
förrättningssökandena:

Nils Thomasson för 3/20 mtl. n:r 1 Mörbohult,

Ola Olsson " 7/44 " n:r 1 d:o

Lars Larsson " 1/4 " n:r 1 Våghult

Ida Olsson " 151/1024 " n:r 1 Rönås

genom sonen Folke Mauritsen, som dock ej

innehade fullmakt för uppdraget,

Tomas Håkansson för 3/20 mtl. n:r 1 Rönås och

Nils Persson " 1/48 " n:r 1 Isaksmåla

samt övriga delägare:

August Svensson för 71/512 mtl. n:r 2 Mörbehult

August Johansson " 61/1024 " n:r 1 Rönås och

" 11/128 " n:r 2 d:o

Såsom godemän hade tillstädeskommit Bengt Nördén, Kåraboda
och Olof Jönsson, Brännarebygden.

§ 1.

Det för undertecknad utfärdade förordnandet att hand-
lägga ifrågavarande förrättning upplästes / bil A /.

§ 2.

Jäv emot synemännen kunde ej vare sig av dessa eller
av delägarna i företaget utrönas.

§ 3.

Laga hinder emot företaget förefanns, enligt synemän-
nens åsikt ej, och kunde dylikt hinder ej heller av del-
ägarna anföras.

§ 4.

Nu inställde sig Ola Persson å 1/16 mtl. N:r 1

Rönås.

§ 5.

Den för reglering ifrågasatta åsträckan hade i förväg blivit avvägd och hade det härvid visat sig, att en i än befintlig dammbyggnad för en kvarn, benämnd Bokvarn, utgjorde hinder för företagets utförande. Ägare av nämnda kvarn vore förut nämnda August Johansson i Rönås. Förrättningsökandena förmenade, att ifrågavarande kvarn ej vore lagligen tillkommen och att lösen för densamma på grund härav ej borde utgå. Förrättningsmannen meddelade, att prövning av denna fråga ej tillkomme synemännen, enligt vad 10 kap. 15 § vattenlagen bestämmer, utan hänvisades parterna, att, om de så önskade, genom stämning till vederbörande vattendomstol söka få vattenverkets laglighet utredd. Förrättningen skulle, oavsett huruvida stämning skulle uttagas eller ej, fortsätta.

§ 6.

Sedan företaget ytterligare dryftats beslöts att

fältundersökningarna skulle fullständigas så snart som möjligt, och skulle nytt sammanträde hållas när förrättningsmannen hunnit upprätta fullständigt förslag till företaget och sådan värdering av vattenverket, som vattenlagen föreskriver, hunnit verkställas.

Ort och tid som ovan.

Magnus Wixell.

Biträdande godemän:

Bengt Nördén

Olof Jönsson.

År 1925 den 16 april kl 11 f. m.

Ovanstående dag inställde sig ånyo förut angivna sy-
nemän hos lantbrukaren Ola Ol son å Mörbohults skjutssta-
tion för att fortsätta behandlingen av det ifrågavarande
vattenavledningsföretaget. Sammanträdet hade blivit kun-
gjort dels i tidningarna Karlshamns Allehanda / bil B/
och Karlshamn / bil. C/ och dels i Kyrkhults sockens kyr-
ka / bil. D/ och hade därjämte till alla kända delägare
i företaget blivit avsända särskilda underrättelser en-
ligt bilagd förteckning / bil. C /. På grund härav hade
följande personer tillstädeskommit, nämligen:

Lars Larsson, Våghult,

August Svensson, Mörbohult

Nils Thomasson, d:o

Ola Olsson, d:o

Tomas Håkansson, Rönås

Tida Olsson, Rönås, genom sonen Folke Maurtsson, som

dock ej var försedd med fullmakt för upp-

draget;

August Johansson, Rönås

Nils Persson, Isaksmåla och

ordföranden i Kyrkhults vägdistriktstyrelse, Ola Lars-

son, Tulseboda.

&§ 7.

Av förrättningsmannen föreslagen biträdande förrättningsman hade blivit förhindrad att åtaga sig uppdraget och hade på grund härav värdering av vattenverket i avloppsdiket ej kunnat företagas. Värdering av de i företaget ingående markerna skulle omedelbart efter sammanträdet verkställas. Det provisoriskt uppgjorda förslaget till avdikningen genomgicks av förrättningsmannen och framhölls härvid av delägarna, att en sänkning av vattenståndet i gölarna av omkring 1 meter eller något därunder, vore lämplig.

§ 8.

En i avloppets nedre del belägen trumma med 3 st. genomgångsöppningar, som blivit uppförd under senare år av Södra Sveriges statsarbeten hade befunnits vara för grund för markernas torrläggning. Då vägen å ifrågavarande sträcka vore av allmän natur och byggd under åren 1920-21 tillkomme det vägens ägare att bekosta ifrågavarande trummas fördjupning. Vägstyrelsens ordförande framhöll att, ifall det tillkom vägstyrelsen att bekosta ifrågavarande arbete, önskade vägstyrelsen själv ombesörja det samma.

§ 9.

Vägstyrelsens ordförande önskade att förslag uppgjordes till såväl sänkning av den befintliga trumman, som till kulvert bredvid trumman.

§ 10.

För dagen förekom ej vidare frågor att behandla, varför sammanträdet avskutades med tillkännagivande att nytt sammanträde komme att äga rum på samma plats fredagen den 15 maj 1925 kl. 11 f. m. då delägare och godemän hade att tillstädeskomma utannannan kallelse än detta till-

kännagivande.

Ort och tid som ovan.

Magnus Wixell.

Biträdande godemän:

Olof Jönsson Bengt Nordén.

År 1925 den 15 maj. kl. 11 f. m.

Denna dag sammanträdde ånyo förut angivna synemän
för handläggning av ärendet rörande torrläggning av mar-
ker inom Vaghults m. fl. hemman och hade därjämte, på
grund av i föregående § omnämt tillkännagivande, följande
personer tillstädeskommit, nämligen:

Lars Larsson, Vaghult,

August Svensson, Mörbohult,

Nils Thomasson, d:o

Olof Olsson, d:o

Tomas Håkansson, d:o

Ida Olsson, d:o genom sonen Folke Mau-
ritzsson,

August Johansson, Rönås och

Nils Persson, Isaksmåla.

Därjämte hade tillstädeskommit ingenjören Tor Eng-

ström, Kalmar att i egenskap av biträdande förrättningsman biträda vid förrättningen, enligt Konungens Befallningshavandes förordnande d. 27 april 1925. /bil. F /.

§ 11.

Förrättningsmannen redogjorde för den av synemännen uppskattade jordförbättringen genom företaget samt för kostnaderna för detsamma genomförande.

§ 12.

Värdering av vattenverket vid Rönås skulle nu företagas. För dagen förekom ej vidare att företaga, varför sammanträdet avslutades med tillkännagivande, att slutsammanträde skulle hållas å samma plats måndagen den 25 innevar. maj kl. 2,30 e. m., då delägare och synemän hade att tillstädeskomma utan annan kallelse än detta tillkännagivande.

Ort och tid som ovan

Magnus Wixell.

Tor Engström.

Biträdande godemän:

Olof Jönsson Bengt Nordén

År 1925 den 25 maj kl. 2,30 e. m.

Denna dag inställde sig ånyo ovan angivna förrättnings-
och synemän för slutbehandling av det ifrågavarande av-
dikningsföretaget och hade därjämte följande personer
tillstädeskommit, nämligen:

Lars Larsson, Vaghult

August Svensson, Mörbohult

Nils Thomasson, d:o

Ola Olsson, d:o

Tomas Håkansson, Rönås

Ida Olsson, genom sonen Folke Mauritzson.

August Johansson, Rönås

Nils Persson, Isaksmåla och

Kyrkhults vägdistriktets ordförande, kyrkovärden

Ola Larsson.

§ 13.

De nu fullständigt upprättade handlingarna och för-
slagen rörande företaget genomgick för de närvarande och
uppgavs härvid varje särskild delägarers andel i de för fö-

retaget beräknade kostnaderna, ävensom de ersättningar för jordupplåtelse och intrång som av synemännen blivit bestämda att utgå till därtill berättigade personer. Ävenså redogjordes för den värdering, som synemännen verkställt å Rönås kvarn och vattenkraft och de ersättningsbelopp, som på grund av denna värdering bör utgå till verkets ägare.

§ 14.

Det av synemännen avgivna utlåtandet med därtill hörande utredning rörande Rönås kvarn upplästes för delägarna / bil. G och H/.

§ 15.

Då delägarna i företaget äro flera än två skall jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen utses styrelse för handhavande av de med företaget föränade angelägenheterna, och uppdrogo på grund härav och under hänvisning till 10 kap. 72 § vattenlagen synemännen åt Nils Thomasson, Mörbohult, att utfärda kallelse för styrelseval.

§ 16.

Synemännen tillkännagåvo att de utsett Nils Thomasson,

Mörbohålt, att emottaga och förvara avskrifter av utlå-
tandet med därtill hörande handlingar och ritningar, och
skola dessa hos honom vara tillgängliga för envar, som
åstundar att granska dem eller taga avskrift därav.

§ 17.

Förrättningsmannen uppläste 7 kap. 63.- 65 §§ vat-
tenlagen jämte i nämnda §§ åberopade lagrum samt lämnade
i övrigt upplysningar rörande handhavandet av företaget.

Därefter förklarades förrättningen avslutad.

Ort och tid som ovan.

Magnus Wixell

Tor Engström

bitr. förrättningsman

Olof Jönsson

Bengt Nordén

Bitr. godmän

Bil. A.

Till

Kungl. Majt^s Befallningshavande i Blekinge län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla att förord-
nande för vederbörande förrättningsman att enligt gällan-

de dikningslag förrätta syn för torrläggning av mark till
Rönås, Mörböhus och Våghult m. fl. hemman uti Kyllhults
socken av Listers härad.

Våghult den 8 nov. 1920.

Lars Larsson

Nils Tomasson

äg 1/4 mtl.

egare af 3/20 mant.

Ida Olsson

Tomas Håkansson

egare 151/1024 mant.

agare af 3/20 mant.

Nils Persson

Ola Olsson

egare 1/48 mt.

Ägar 7/44 mantal

R E S O L U T I O N.

Översändes till statens lantbruksingenjör Magnus
Wixell, som härigenom förordnas att lagligen verkställa
ifrågavarande förrättning. Karlskrona å landskansliet
den 17 november 1920.

A. Wachtmeister

Arvid Lidén.

Bil. B.

K U N G Ö R E L S E

Sammanträde för syneförrättning jämlikt 7 kap. vatten-
lagen rörande sänkning av Norregölen och Taskegölen för

torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande fastigheter Väghult n:r 1⁵, Mörbohult n:r 1⁹, 1¹³ och 2¹, Rönås n:r 1¹⁰, 1¹³, 1¹⁵ och 2² samt Isaksmåla n:r 1⁹ i Kyrkhults socken av Blekinge län kommer att äga rum hos lantbrukaren Olof Olsson i Mörbohult torsdagen den 16 april 1925 kl. 11 f. m. och varda härigenom ägare och nyttjanderättshavare av ovan angivna fastigheter, ävensom envar annan, som förmenar sig komma att av ifrågavarande företag beröras, kallade att vid detta sammanträde närvara.

Vedeby, Torskors den 25 mars 1925.

Magnus Wixell.

Statens lantbruksingenjör.

Bil. C.

K U N G Ö R E L S E.

Sammanträde för syneförrättning jämlikt 7 kap. vattenlagen - - - - -
- - - - -
- - - - -, kallade
att vid detta sammanträde närvara.

Vedeby, Tors-

korä den 25 mars 1925.

Magnus Wixell.

Statens lantbruksingenjör.

Bil. D.

K U N G Ö R E L S E.

Sammanträde för syneförrättning jämlikt 7 kap. vatten-
lagen - - - - -
- - - - -
- - - - - , kallade
att vid detta sammanträde närvara.

Vedeby, Torskors den 25 mars 1925.

Magnus Wixell.

Statens lantbruksingenjör.

Uppläst i Kyrkhults sockens kyrka söndagen den 29 mars
1925, intygar:

Nils Stigner.

p.

Bil. E.

Förteckning över till nedanstående personer avsända
underrättelser rörande sammanträde för syneförrättning en-
ligt vattenlagen hos lantbrukaren Olof Olsson, Mörbohult,

torsdagen den 16 april 1925 kl. 11 f. m.

Avsändningsdag den 25 mars 1925.

Lars Larsson, Vaghult, Kyrkhult.

Aug. Svensson, Mörbohult, d:o

Nils Thomasson, d:o d:o

Olof Olsson, d:o d:o

Tomas Håkansson, Rönås d:o

Ida Olsson, d:o d:o

August Johansson, d:o d:o

Nils Persson, Isaksmåla, d:o

Ordför. i Styrelsen för Kyrkhults sockens väg-

hållningsditrikt, Kyrkhult.

Vedeby, Torskors den 25 mars 1925.

Magnus Wixell.

Statens lantbruksingenjör.

Bil. F.

Till

Konungens Befallningshavande i Blekinge län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att konung-

ens befallningshavande jämlikt 10 kap. 34 § vattenlagen
måtte förordna därtill lämplig person att såsom biträdande
förrättningsman deltaga i behandlingen av fråga om ändring
av vattenverk i Isaksmåla i samband med syneförrättning
rörande reglering av den s. k. Tvärån, för torrläggning
av vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Mörbohult,
Rönås, Vaghult och Isaksmåla i Kyrkhults socken.

Vedeby, Torskors den 21 april 1925.

Magnus Wixell.

R E S O L U T I O N .

Översändes till elektrifieringskonsulenten, ingenjör
Tor Engström i Kulmar, som härigenom förordnas att
såsom biträdande förrättningsman deltaga vid handläggningen
av ifrågavarande förrättning.

Karlskrona å landskansliet den 27 april 1925.

Sven Hagströmer

Gustaf Gyllenkrok.

Bil. G.

U T L Å T A N D E

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen angående
"Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Norra-
göl" i Kyrkhults socken av Blekinge län.

Ifrågavarande företag avser torrläggning av en del
vattenskadade marker, belägna dels invid och dels emellan
tvänne mindre gölar, benämnda Taskegöl och Norragöl samt
tillhörande hemmanen Vaghult, Hörbohult, Rönås och Isaks-
måla i förenämnda socken. För ernående av detta ändamål
erfordras att vattenståndet i gölarna sänkös genom att de
från och emellen desamma ledande avloppsdikena upptagas
till större dimensioner än dessa för närvarande innehava.

De vattenskadade markerna hava blivit å marken in-
mätta och avvägda och innefattar den plankarta, som bifo-
gats detta utlåtande, all den mark, som med nu under ve-
getationstiden rådande vattenstånd i gölarna ej kan torr-
läggas till 1,2 meters djup. Vid bestämmandet av begräns-
ningskurven för området har markens naturliga fall lagts
till grund för beräkning av kurvans höjdläge. - I den ut-
låtet bifogade beskrivningen samt arealuträknings- och

värderingslängden finnas de särskilda ägofigurerna inom området närmare angivna. Av denna längd framgår, att arealen av de vattenskadade markerna uppgår till 17,77 hektar, varav 11,21 hektar utgöres av odlad jord och 6,56 hektar av äng och betesmark.

Av de ovannämnda gölarna upptager Taskegölen i befintligt skick en areal av 5,56 hektar, och Norragölen en areal av 8,20 hektar. Genom den föreslagna sänkningen skulle dessa arealer komma att minskas till resp. 3,78 och 6,15 hektar. Landvinningar, uppgående till sammanlagt 3,38 hektar, skulle således uppkomma genom företaget.

Sänkningen av dessa gölar har ej ansetts utgöra sådan åtgärd, som omförmäles i 7 kap. 44 § vattenlagen.

Över de till uppgrävning föreslagna avloppsdikena hava efter å marken verkställda avvägningar och jordundersökningar profiler blivit uppgjorda, av vilka dikenas fallförhållanden och jordmånen efter dikessträckningarna framgå. De dimensioner, till vilka dikena vid denna synförrättning blivit bestämda att upptagas, finnas även angivna å dikesprofilerna och framgå dessa dimensioner där-

jämte av den bifogade grävningstabellen.

Avloppsdikena äro å förslagsritningarna och i alla hithörande handlingar betecknade med litt. A - B och C - D. Av dessa utgör sträckan A - B avloppet från Taskegölen och sträckan C - D avloppet mellan Taskegölen och Norra-gölen.

För bestämmandet av de för avloppsdikena erforderliga dimensionerna hava hydrografiska utredningar blivit verkställda. Av dessa utredningar framgår dels att gö-larnas nederbördsområde uppgår till en areal av $32,5 \text{ km}^2$ och dels att denna areal till närmare 6 % utgöres av sjö-bäcken. På grund härav uppgår den vattenmängd, som nu till utvidgning ifrågasatta avloppsdiken hava att vid flöden avleda, till omkring $2 \cdot \text{m}^3$ i sekunden, motsvarande en avrinning av 60 liter i sekunden från varje km^2 av nederbördsområdet.

Med de för avloppsdikena föreslagna dimensionerna, bottenbredd = 1.- m. och sidolutningen 1:1,5 skulle med förefintligt fall, 0,5 : 1000, vattendjupet vid flöden komma att uppgå till högst 1,20 m. Under vegetationstiden

skulle vattendjupet endast undantagsvis komma att överstiga 0,25 meter.

I den för företaget upprättade, utlåtandet bifogade kostnadsberäkningen äro alla de arbeten, som för det i-frågasatta torrlägningsföretaget äro erforderliga, närmare specificerade och är den i samband med företaget bestämda ersättningen för jordupplåtelse till utvidgning av dikena jämväl i denna kostnadsberäkning intagen. - Enligt kostnadsberäkningen skulle kostnaderna för utdikningsarbetet belöpa sig till 9550.- kronor, av vilket belopp 68,50 kronor utgöras av förenämnda jorderättning och 50.- kr. utgör ersättning till innehavaren av hemmanet Rönås nr 1¹⁰ för försvärad överkörsel. Jorderättningen är närmare specificerad i en särskild jorderästtningslängd, vilken finnes bilagd utlåtandet.

Bland de föreslagna arbeten förekommer ej bygandet av någon bro, medan däremot den vid Rönås kvarn belägna bygdevägstrumman måste fördjupas för torrlägningsföretagets utförande. Den här ledande bygdevägen är byggd under senare år, vadan vederbörande vägdistrikt har att vid-

kännas kostnaderna för bygdevägstrummans fördjupning.

Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 22 och 10 kap. 60 §§ vattenlagen hava synemännen verkställt uppskattning av den genom företaget uppkommande båtnaden och återfinnas såväl de särskilda ägofigurernas som de på de särskilda fastigheterna belöpande andelarnas värden före och efter den föreslagna avdikningen, ävensom båtnadsvärderna i den förut angivna beskrivningen samt arealuträknings- och värderingslängden. Enligt denna längd utgör markens värde före torrläggningen 15409,- kronor och efter torrläggningen 30738,90 kronor, vadan värdeökningen genom företaget skulle komma att uppgå till 15329,90 kronor.

På grund härav åligger det förrättningsökandena, jämlikt 11 kap. 95 och 96 §§ vattenlagen, jämförda med kungl. kungörelsen angående indrivningen och användningen av vissa enligt vattenlagen utgående avgifter / nr 280 / den 11 juni 1920 att, innan arbetet påbörjas, till Konungens Bofallningshavande i Blekinge län inbetala ett belopp av 15 kr. 33 öre.

Beträffande tillvägagångssättet vid uppskattningen av den genom företaget uppkommande båtnaden torde böra anföras, att härvid hänsyn tagits till såväl jordens naturliga godhet som lutningsförhållanden, belägenhet med avseende på avdikningsmöjligheter, höjdläge och andra förhållanden, som härvid kunnat inverka. De i beskrivningen för de särskilda ägofigurerna angivna höjdlägesgraderna hava bestämts med ledning av särskilt upprättad gradtabell.

För utförande av torrlägningsföretaget erfordras att dammen vid den s. k. Rönås kvarn borttagas och att strömfallet här delvis utgräves. Av fallet, som uppgår till omkring 2,5 meter, behöver för torrlägningsföretaget tagas i anspråk omkring 1,3 meter. Då den återstående fallhöjden torde få anses bliva för ägare onyttig hava dikesdelägarna, jämlikt bestämmelserna i 9 kap. 4 § vattenlagen, att lösa hela fallet. Till fallet hör ej, enligt vad kunnat utrönas, särskilt utmål. - Fallet är utnyttjat för drivande av en mindre kvarn och ett mindre sågverk, båda av primitiv beskaffenhet och i förfallet

skick. På grund av vad ovan sagts beträffande fallets värde efter sänkningen av detsamma, är ägaren, jämlikt 9 kap. 6 § vattenlagen, berättigad fordra att dessa verk jämväl inlösas, jämte den till verken hörande lösa egendom, som genom verkens avstående göres onyttig för honom.

Synemännen hava beslutat, att ersättningen för såväl vattenkraft, som verk och lösa inventarier skall utgå i penningar och skall densamma utgå på en gån. Jämlikt bestämmelserna i 9 kap. 48 § vattenlagen skall ersättningar för vattenkraft och verk utgå med fulla värdet och hälften därutöver, under det de lösa inventarierna skola ersättas med sitt fulla värde.

Enligt den till detta utlåtande fogade utredningen utgör värdet av vattenkraften 600.- kr. samt värdet av byggnader, maskiner o dyl. 1160.- kr. eller tillsammans 1760.- kr. Härtill komma de lösa inventarier, som dikningsdeltagarna hava att lösa, och vilka värderats till sammanlagt 28,75 kr. Lösenbeloppet skulle alltså bliva:

för vattenkraft och verk	1760.- kronor
hälften därutöver	880.- "
överföres	2640.- kronor

	överföres	2640.- kronor
för lösa inventarier		28,75 "
Summa		2668,75 kronor

Som förut anförts har den genom företaget uppkommande båtnaden uppskattats till ett belopp av 15329,90 kronor, under det delägarnas kostnader för torrlägningsarbetet blivit beräknade till 9550.- kronor. Skillnaden mellan dessa belopp, 5799,90 kronor, utgör mera än dubbla värdet av det belopp, vartill skadan genom vattenverkets borttagande uppskattats, eller $2 \times 1788,75 = 3577,50$ kronor. Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 38 § vattenlagen äga diktningssdelägarna alltså tillåtelse till vattenverkets borttagande.

Då den genom vattenverkets borttagande uppkommande skadan prövats vara utan väsentlig betydelse för fordringsägares säkerhet hava synemännensbestämt, att lösenbeloppet ej skall nedsättas hos konungens befallningshavande, utan skall detta belopp erläggas direkt till vattenverkets ägare.

Enär företagets snabba genomförande måste anses vara

överbäggande i förhållande till olägenheten genom vatten-
verkets borttagande bestämma synemänne vidare, att 9 kap.
61 § vattenlagen skall tillämpas beträffande tillträdet
av vattenverket, och skall detta på grund härav tillträ-
das trettio dagar efter det denna förrättning vunnit la-
ga kraft och skall vid tillträdet lösenbeloppet, 2668,75
kronor, till verkets ägare erläggas. -

Beräkningar hava verkställtts för utrönande av huru-
vida, på sätt i 7 kap. 24 § vattenlagen sägs, skäl före-
finnes för uppdelning av den i företaget ingående marken
- dikningssamfälligheten - i särskilda avdelningar, även-
som huruvida jämkning i delaktigheten jämlikt 7 kap. 26
§ vattenlagen bör ifrågakomma. Det har härvid befunnits
att dylik uppdelning eller jämkning i föreliggande fall
ej bör äga rum, utan bör hela dikningssamfälligheten som
sådan, på sätt 7 kap. 23 § vattenlagen omförmäler, taga
del i kostnaden för torrläggningen av densamma och uppdel-
ning av denna kostnad mellan de särskilda delägarna ske i
mån av vars och ens båtnad genom företaget, dock med iakt-
tagande av stadgandet i 7 kap. 27 § vattenlagen att delä-
gare, som ej är sökande till företaget, ej är skyldig vid-

kännas större bidrag till kostnaderna ^{för dikningen} ~~fän~~ som svarar mot
värdet av den båtnad hans mark därigenom beredes. - De
särskilda delägarnas delaktighet i företaget finnas i
form av delaktighetstal, angivna i procent, upptagna i
den till detta utlåtande hörande kostnadsfördelnings-
längden.

Beträffande företaget få synomännen i övrigt jäm-
likt 10 kap. 62 och 64 §§ vattenlagen bestämma:
att detsamma skall utföras i överensstämmelse med det
upprättade, nu föreliggande förslaget;
att jord, som uppkastas ur dike, skall, där jordägaren
ej vill tillgodogöra sig densamma, fördelas på ömse si-
dor om diket och uppläggas minst 1 meter från dikeskan-
ten samt givas samma sidolutning, som blivit bestämd för
intilliggande dike. - För jorduplag må respektive jord-
ägare, där de så fordra, jämlikt 7 kap. 5 § vattenlagen
åtnjuta ersättning;
att i företaget ingående broarbeten skall utföras i en-
lighet med härför uppgjord ritning;
att samtliga med företaget förenade arbeten skola utbju-

das till utförande antingen å offentlig entreprenadauktion eller genom infordrande av anbud, såvida ej överenskommelse träffas om utförandet på annat sätt;

att rensningar av dikena skola företagas så ofta detta visar sig behöfligt och behöfligheten av dylik åtgärd styrkes genom två ojäviga personers utsago; dock skola rensningar verkställas minst vart tredje år;

att företaget skall vara påbörjat inom ett år efter det denna förrättning vunnit laga kraft samt vara bragt till fullbordan inom två år efter dess påbörjande;

att alla i detta utlåtande intagna bestämmelser angående utförande, delaktighet, ersättningar m. m. skola lända till efterrättelse för företaget samt

att företaget skall benämnas "Tväråns utbildningsföretag mellan Rönås kvarn och Norragöl".

Kostnaderna för denna förrättning skola jämlikt 10 kap. 30, 79 och 80 §§ vattenlagen förskjutas av sökandena och fördelas mellan delägarna i företaget i enlighet med den för var och en beräknade båtnaden.

Slutligen få synemännen meddela, att besvär emot

denna förrättning må ingivas till Söderbygdens vatten-
domstol, adress Stockholm, inom sextio dagar efter ne-
nadstående dag. I besvären, som skola ingivas i tre ex-
emplar, skola fullständigt upptagas klagandens alla på-
ståenden och skälen därtill och skola till besvären fo-
gas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för
ändringssökandet. I övrigt hänvisas till 11 kap. 85 §
vattenlagen beträffande besvärs ingivande.

Mörbohult den 25 maj 1925.

Magnus Wixell.

Tor Engström

bitr. förrättningsman

Olof Jönsson Bengt Nordén

Biträdande godmän.

Bil. H.

U T R E D N I N G.

Över värdet av befintligt vattenverk vid Rönåsa kvarn
belägen vid den s. k. Tvärån i Kyrkhults socken av Ble-
kinge län.

Vid syneförrättning den 15 maj 1925 verkställde un-
dertecknadade synemän värdering dels av den till vatten-
verket hörande naturkraften dels av befintliga byggnader,
maskinella anordningar och lösa inventarier. Vattenfallet
utnyttjades för såväl kvarn- som sågdrift. Den erforder-
liga drivkraften alstrades medels vattenhjul / bröstfalls-
hjul/. Vid vattenhjulets axel var anbragt ett större kugg-
hjul av trä, vilket drev tvänne mindre kugghjul av järn.
Dessa kugghjul voro fast förbundna med var sin axel av
järn, av vilka den ena var vertikalt och den andra hori-
sontalt anordnad. Den förra axeln användes för drift av
kvarnen, som var utrustad med lättverk för drivkraftens
till- eller fränkoppling. Den andra axeln var försedd med
remskivor av trä, vilka användes för drift av befintligt
grynverk samt av såg och spånhyvel. Kvarnen och grynver-
ket voro inrymda i en träbyggnad bestående av två våningar.

För sågen hade anordnats ett skjul, som gränsade ö-
medelbart intill kvarnbyggnaden. Vid syneförrättningen
konstaterades, att såväl damm- som husbyggnader befun-
no sig i ett synnerligen förfallet skick, vilket delvis
även var fallet beträffande de maskinella anordningarna
och de lösa inventarierna.

A. Beräkning av vattenkraftens värde.

Ur det vid den övriga förrättningen upprättade av-
vägningsprotokollet hava följande höjdsiffror erhållits:

Högsta dämningshöjd $+ 4,10$ m.

Botten i bäcken strax nedanför kvarnhjulet $+ 1,60$ "

Vattenyta i den ovanför fallet belägna gölen $+ 3,97$ "

Lägsta höjd till vilken gölen kan tappas $+ 3,50$ "

Då några vattenståndsmätningar ej veterligt blivit
verkställda för ifrågavarande vattendrag, kan framrin-
ningen beräknas med tillhjälp av de kända avrinnings-
förhållandena i närliggande vattendrag. Enligt den av
Kungl. Kommerskollegium utgivna "Sveriges månterade Vat-
tenkraft" skulle avrinningen i sekundliter pr kvkm för
de Blekingska åarna uppgå till följande värden:

Vattendrag	Nederbörds- område kvkm	hög- avrinning i sek.- liter pr kvkm.	medel- avrinning i sek.- liter pr kvkm.	låg- avrinning i sek.- liter pr kvkm.
Lyckebyån /Getasjökvärn/	175	30	5,7	4,0
" /Augerum/	820	40	4,5	2,0
Nättrabyån /Storån/	270	35	4,0	2,0
" /Lillån/	20	40	4,5	2,5
Ronnebyån /Oljeholm/	550	14,5	7,3	2,7
" /Konga/	820	19,5	6,0	3,0
Lesseboån	130	31	11,5	3,8
Bräkneån	450	40	4,4	3,3
Mörrumsån/Klavreström/	100	50	5,0	3,0
Hojeån /Olofström/	375	30	5,3	2,7

Ehuru Tvärån utgör ett biflöde till Höljeån torde dock de för detta senare vattendrag angivna avrinningssiffrorna ej utan vidare kunna tillämpas beträffande Tvärån. Avrinningsförhållandena äro nämligen ej fullt likartade, då Höljeåns övriga tillflöden genomflyta en mängd sjöar, vilkas sammanlagda ytinnnehåll i förhållande till nederbördsområdet storlek är avsevärt större än vad fallet är beträffande Tvärån. De i ett tillflöde befintliga sjöarna hava

nämligen en utjämnande inverkan, i det att högvattenmängden blir mindre och lågvattenmängden blir större än om sjömagasinen saknas. Vidare torde flodvattenmängden pr kvkm, om förhållandena i övrigt äro likartade, vara något större för ett mindre nederbördsområde än för ett större, enär avrinningen vid stark nederbörd ej hinner att utjämnas i samma grad från ett mindre område som från ett större. Beträffande lagvattenföringen i ett vattendrag torde man få räkna med en något lägre avrinning pr kvkm vid ett mindre nederbördsområde än vid ett större, då grundvattensamlingarna, som leverera en stor del av lågvattenavrinningen, vanligen tömmas relativt hastigare inom ett litet nederbördsområde än inom ett stort.

De för Holjeån anförda avrinningssiffrorna böra alltså i någon mån korrigeras, innan de kunna användas för beräkning av vattenmängderna i Tvärån. Utan att behöva riskera större avvikelser torde man för Tvärån kunna räkna med följande värden:

Avrinnång vid högvatten	60 sek. lit./kvkm
" " medelvatten	3,5 "

Avrinning vid lågvatten 1,5 sek.lit./kvkm

Med tillhjälp av generalstabskarta har nederbörds-
områdets storlek uppmätts till 32,5 kvkm, varför följande
vattenmängder torde kunna påräknas:

Högvattenmängd 1,9 kbm/sek.

Medelvattenmängd/-9 månader av året/ 0,11 "

lågvattenmängd 0,05 "

Vid bedömandet av vattenfallets värde bör givetvis
nödig hänsyn tagas till den ovanför fallet belägna gölen,
vilken kan användas såsom regleringsmagasin. Med ledning
av den vid den övriga förrättningen uppgjorda avvägnings-
kartan har gölens yta beräknats till 5,5 har. Då den läg-
sta punkt till vilken gölen kan avtappas, är belägen på
höjden + 3,50, är magasinets rymd = $0,6 \times 55000 = 33000$ kbm.

I normala fall plägar man vid beräkningen av ett vat-
tenfalls värde utgå ifrån den effekt, som kan avgivas un-
der minst 9 månader av året vid full drift under 8 timmar
pr dygn. I magasinet kan under 16 timmar av dygnet maga-
sineras vatten, som avgives under de återstående 8 tim-
marna. Man kan sålunda räkna med, att fallet kan utbyg-

gas för en vattenmängd motsvarande den 3-dubbla framrinningen eller $3 \times 0,11 = 0,33$ kbm/sek. Den vattenmängd, som härvid behöver magasineras, uppgår till $0,11 \times 16 \times 3600 = 6500$ kbm, motsvarande en tappningshöjd av 12 cm. Antages höjdförlusten genom bakvatten etc. till 24 cm. skulle den effektiva fallhöjden i genomsnitt utgöra $4,10 - 0,06 - 0,24 = 3,80 = 2,20$ m. Den effekt, för vilken fallet skulle vara utbyggnadsvärdigt enligt tidigare angivna förutsättningar och under förutsättning att vattenturbin användes, skulle alltså utgöra $10 \times 0,33 \times 2,2 = 7,5$ hk.

Då vattenfallets värde med hänsyn till dess storlek, läge samt utbyggnadsmöjligheter kan antagas till högst kr. 80 pr hk, skulle värdet av naturkraften belöpa sig till högst kr 600.-. Härvid har hänsyn ej tagits till de inskränkningar beträffande dämningsrätt, vilka eventuellt kunna förefinnas vissa tider av året.

Då det möjligen skulle kunna invändas, att man vid värderingen av vattenfallet enligt nyss anförda grunder ej tagit vederbörlig hänsyn till det speciella ändamål, vartill fallet nu användes, så har en beräkning verkstälts

över det antal hästkrafter, som kunna utvinnas medelst
det befintliga vattenhjulet, och över det antal timmar,
som anläggningen skulle kunna drivas pr år. Det har e-
mellertid visat sig, att antalet drifttimmar pr år blir
relativt ringa, vilket givetvis sammanhänger med vatten-
hjulets låga verkningsgrad. En värdering av vattenfallet
enligt detta beräkningssätt skulle sålunda giva lägre
resultat än enligt föregående. Med anledning härav anse
synemännen, att naturkraften bör värderas till kr 600.-

B. Värdering av byggnader, maskiner och inventarier.

Vid syneförrättningen värderados samtliga, till vat-
tenverket hörande byggnader, maskinella anordningar och
inventarier till följande belopp:

Dammbyggnader, dammluckor etc. kr 50.-

Kvarnbyggnad, sågskjul etc "100.-

Kvarnhjul med axel "200.-

Kvarnanordning bestående av 1 par stenar, kar,

binge, kuggdrev och lättverk "300.-

1 st. grynverk av äldre konstruktion med till-

hörande remskivor och remmar "150.-

överföres kr 800.-

Överfört kr. 800.-

1 st. sågverk jämte spånhyvel med

tillhörande kuggväxlar, axlar,

smörjlager, romskivor, remmar

/ av vilken en är ny / " 360.-

1 st. mjölbinge " 5.-

3 st. mått av trä " 2,50

12 st. kvarnhackor " 10.-

1 st. träkista " 3.-

1 st. järnkamin " 5.-

1 st. lykta " 2.-

1 st. rör med smörjkopp " 1,25

1 st. slipsten " 0.-

Kronor 1188.75

Synemännen hava sålunda värderat samtliga till vattenverket hörande delar till Kronor 1788.75

Rönås den 15 maj 1925.

Magnus Wixell

Tor Engström

bitr. förrättningsman

Olof Jönsson

Bengt Nordön

Biträdande sällamän

Beskrivning samt **arealuträknings-** och **värderings-**
längd över vattenskadad mark tillhörande *"Tvärans utdikningsförelag mellan Pörsås kvarn och Norragöl" i Hyskelults socken av Blekinge län;*

upprättade vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1923-25.

F a s t i g h e t e r n a s				Ägofigurernas nummer å plankartan	Ägarnas namn, samt ägoslag m. m.
littera å plankartan	mantal	nummer	n a m n		
A	1/4	15	Väghult		Lars Larsson. ösk.
				1	äker
				2	.
				3	.
				4	.
				5	.
				6	.
				7	.
				8	äng
				9	.
				10	bäck
				11	landvinning
				12	Narragöl
					Summa
B	7/512	21	Nörtschult		Aug. Thomsen.
				13	äng
				14	.
				15	.
				16	äker
				17	äker
				18	imp.
				19	landvinning
				20	.
				21	Narragöl
					Summa
C	3/20	19	Nörtschult		Nils Thomsen. ösk.
				22	äker
					Örnafors

A — r — e — a — l								Jordvärde per hektar vid fullständig torr- läggning	Före torrläggningen				Efter torrläggningen				Jordförbättring genom torrläggningen	
Åker, tomt o. dyl.		Ång och odlings- mark		Annan mark och landvinning		Impediment			Höjdlägesgrad	Jordvärde		Höjdlägesgrad	Jordvärde					
										per hektar	per ågofigur		per hektar	per ågofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.		kr.	kr.	öre		kr.	kr.	öre	kr.	öre
	12							1800	0.70	1260	151	20	1-	1800	216	-		
	20							2000	0.60	1800	360	-	1-	2000	400	-		
	68							2000	0.50	1000	580	-	1-	2000	1160	-		
	21							2000	0.55	1100	231	-	1-	2000	420	-		
	51							2200	0.50	1100	561	-	1-	2200	1122	-		
	43							2200	0.40	880	378	40	1-	2200	946	-		
	39							2000	0.50	1000	390	-	1-	2000	780	-		
			02					-	-	-	-	-	-					
			114					1500	0.50	750	855	-	1-	1500	1710	-		
						34												
					26			200	0.-	-	-	-	0.25	50	13	-		
						58												
244		116		26		92					3506	60			6767	-	3260	40
			20					1200	0.40	480	96	-	1-	1200	240	-		
			16					200	0.50	100	16	-	1-	200	32	-		
			16					2000	0.40	800	128	-	1-	2000	720	-		
36								2000	0.45	540	194	40	1-	2000	320	-		
14								2000	0.45	540	75	60	1-	2000	280	-		
						12												
					22			200	0.-	-	-	-	0.25	50	11	-		
					85			200	0.-	-	-	-	0.25	50	42	50		
						382												
50		52		107		394					510	-			1645	50	1135	50
23								2000	0.55	1100	253	-	1-	2000	460	-		
23											253	-			460	-		

F a s t i g h e t e r n a s				Ägoföregärnas nummer å plankartan	Ägarernas namn, samt ägoslag m. m.
littera å plankartan	mantal	nummer	n a m n		
					Överfört
				22a	ing.
				23	äker
				24	"
				25	"
				26	"
				27	"
				28	"
				29	äng
				30	fäsk
				31	ing.
				32	"
					Summa
8	avskänd.	19	Mörshult		Olof Olsson. sök.
				33	äker
				34	"
				35	"
					Summa
8	7/44	113	Mörshult		Olof Olsson. sök.
				36	äker
				37	"
				38	"
				39	"
				40	"
				41	"
				42	"
				43	äng
					Överförs

A - r - e - a - l								Jordvärde per hektar vid fullständig torr- läggning	Före torrläggningen				Efter torrläggningen				Jordförbättring genom torrläggningen	
Åker, tomt o. dyl.		Ång och odlings- mark		Annan mark och landvinning		Impediment			Höjdlägesgrad	Jordvärde		Höjdlägesgrad	Jordvärde					
										per hektar	per ägofigur		per hektar	per ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.		kr.	kr.	öre		kr.	kr.	öre	kr.	öre
6	23										253	-			460	-		
							05											
	18							2000	0.55	1100	198	-	1-	2000	360	-		
	47							2200	0.55	1210	568	70	1-	2200	1034	-		
	55							2000	0.45	900	495	-	1-	2000	1100	-		
	37							1900	0.35	665	246	05	1-	1900	703	-		
	37							2200	0.50	1100	407	-	1-	2200	814	-		
	38							2200	0.60	1320	501	60	1-	2200	836	-		
			11					1000	0.60	600	66	-	1-	1000	110	-		
							11											
							04											
							99											
2	55		11				119				2735	35			5417	-	2681	65
	18							2000	0.60	1200	216	-	1-	2000	360	-		
	22							2000	0.40	800	176	-	1-	2000	440	-		
							04											
	40						04				392	-			800	-	408	-
	59							2000	0.55	1100	649	-	1-	2000	1180	-		
	19							2000	0.35	700	133	-	1-	2000	380	-		
	28							2000	0.35	700	196	-	1-	2000	560	-		
	48							2000	0.50	1000	480	-	1-	2000	960	-		
	17							2000	0.60	1200	204	-	1-	2000	340	-		
	47							2000	0.45	900	423	-	1-	2000	940	-		
	39							2000	0.50	1000	390	-	1-	2000	780	-		
			18					1000	0.40	400	72	-	1-	1000	180	-		
2	57		18								2547	-			5320	-		

F a s t i g h e t e r n a s				Agofigurernas nummer å plankartan	Ägarnas namn, samt ägoslag m. m.
littera å plankartan	mantal	nummer	n a m n		
					Ömförst
				44	äng
				45	landvinning
				46	göl
				47	bäck
				48	isug.
				49	"
				50	"
				51	"
					Summa
F	3/20	113	Pönäs		Thomas Håkansson.
				52	åker
				53	äng
				54	"
				55	landvinning
					Summa
dy	1/8	110	Pönäs		Ida Olsson. sök.
				56	göl
				57	landvinning
				58	"
				59	äng
				60	åker
				61	"
				62	"
				63	"
				64	"
				65	"
					Ömförst

A - r - e - a - l								Jordvärde per hektar vid fullständig torr- läggning	Före torrläggningen				Efter torrläggningen				Jordförbättring genom torrläggningen	
Åker, tomt o. dyl.		Äng och odlings- mark		Annan mark och landvinning		Impediment	Höjdlägesgrad		Jordvärde per hektar	Jordvärde per ågofigur	Höjdlägesgrad	Jordvärde per hektar	Jordvärde per ågofigur					
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.		kr.	kr.	öre		kr.	kr.	öre	kr.	öre
257		18									2547	-			5320	-		
		13						100	0.60	60	180	1-	100		3	-		
				63				200	0-	-	-	0.25	50		31	50		
						108												
						09												
						06												
						09												
						02												
						01												
257		21		63		135					2548	80			5354	50	2805	70
12								1200	0.50	600	72	-	1-	1200	144	-		
		03						1200	0.90	1080	32	40	1-	1200	36	-		
		17						1200	0.55	660	112	20	1-	1200	204	-		
				12				200	-	-	-	-	0.25	50	6	-		
12		20		12							216	60			390	-	173	40
						175												
				18				200	0-	-	-	-	0.25	50	9	-		
				42				400	0-	-	-	-	0.25	100	42	-		
		26						400	0.50	200	52	-	1-	400	104	-		
10								1800	0.50	900	90	-	1-	1800	180	-		
09								1800	0.50	900	81	-	1-	1800	162	-		
13								2000	0.40	800	104	-	1-	2000	260	-		
11								2000	0.40	800	88	-	1-	2000	220	-		
33								1500	0.45	675	222	75	1-	1500	495	-		
07								2000	0.65	1300	91	-	1-	2000	140	-		
83		26		60		175					728	75			1612	-		

Fastigheternas				Ägofigurernas nummer & plankartan	Ägarnas namn, samt ägoslag m. m.
littera. & plankartan	mantal	nummer	n a m n		
					Önnufört 30
				66	äker 17
				67	"
				68	"
				69	"
				70	"
				71	äng
				72	" skog
				73	"
				74	"
				75	"
				76	"
				77	"
				78	bäck
					Imma
H	5/2	116	Rönäs		äng. Johansson.
				79	äng
				80	"
				81	"
				82	"
				83	"
				84	"
				85	äker
				86	"
				87	landvinning
				88	bäck
					Imma

A - r - e - a - l								Jordvärde per hektar vid fullständig torr- läggning	Före torrläggningen				Efter torrläggningen				Jordförbättring genom torrläggningen		
Åker, tomt o. dyl.		Äng och odlings- mark		Annan mark och landvinning		Impediment			Höjdlagesgrad	Jordvärde per hektar		Jordvärde per ågöfigur	Höjdlagesgrad	Jordvärde per hektar		Jordvärde per ågöfigur			
										kr.	öre			kr.	öre		kr.	öre	kr.
0	83		26		60		1	75				728	75			1612	-		
	10							2000	0.50	1000	100	-	1-	2000	200	-			
	09							2000	0.50	1000	90	-	1-	2000	180	-			
	16							2000	0.50	1000	160	-	1-	2000	320	-			
	08							2000	0.40	800	64	-	1-	2000	160	-			
	28							2000	0.40	800	224	-	1-	2000	560	-			
			12					1000	0.40	400	48	-	1-	1000	120	-			
			22					-	-	-	-	-	-	-	-	-			
			23					1000	0.45	450	103	50	1-	1000	230	-			
			18					2000	0.40	800	144	-	1-	2000	360	-			
			26					2000	0.50	1000	260	-	1-	2000	520	-			
			16					2000	0.75	1500	745	-	1-	2000	320	-			
			16					2000	0.50	1000	160	-	1-	2000	320	-			
								30											
	154		159		60		2	05				2827	25			4902	-	2074	75
			13					1500	0.80	1200	156	-	1-	1500	195	-			
			09					2000	0.55	1100	99	-	1-	2000	180	-			
			67					2000	0.50	1000	670	-	1-	2000	1340	-			
			21					500	0.80	400	84	-	1-	500	105	-			
			30					500	0.50	250	75	-	1-	500	150	-			
			10					1000	0.30	300	30	-	1-	1000	100	-			
	03							2000	0.45	900	27	-	1-	2000	60	-			
	40							2000	0.45	900	360	-	1-	2000	800	-			
					30			400	0.-	-	-	-	0.40	160	48	-			
								20											
	43		150		30		2	0				1501	-			2978	-	1477	-

F a s t i g h e t e r n a s				Ägoföregärnas nummer å plankartan	Ägarernas namn, samt ägoslag m. m.
littera å plankartan	mantal	nummer	n a m n		
7	7/64	2 ²	Pönäs		<u>Aug Johansson.</u>
				89	äker
				90	.
				91	.
				92	äng
				93	
				94	
				95	
				96	
				97	lundvinning
				98	.
				99	.
				100	grö
				101	bäck
				102	kravdsånnu
				103	kravdsånnu
				104	väg
				105	.
				106	imp.
H	1/48	1 ⁹	Isaksmåla		<u>Julius</u>
					<u>Kils Persson. sök.</u>
				107	äng
				108	äker
				109	.
				110	imp.
				111	.
					<u>Julius</u>

A - r - e - a - l								Jordvärde per hektar vid fullständig torr- läggning kr.	Före torrläggningen				Efter torrläggningen				Jordförbättring genom torrläggningen kr. öre		
Åker, tomt o. dyl. har ar		Äng och odlings- mark har ar		Annat mark och landvinning har ar		Impediment har ar	Höjdlägesgrad		Jordvärde per hektar		Jordvärde per ägofigur	Höjdlägesgrad	Jordvärde per hektar		Jordvärde per ägofigur				
									kr.	kr. öre			kr.	kr. öre					
	13							2000	0.45	900	117	-	1-	2000	260	-			
	10							2000	0.45	900	90	-	1-	2000	200	-			
	14							2000	0.45	900	126	-	1-	2000	280	-			
			25					2000	0.50	1000	250	-	1-	2000	500	-			
			66					800	0.50	400	264	-	1-	800	528	-			
			07					100	0.50	50	350	1-	100	7	-				
			09					100	0.50	50	460	1-	100	9	-				
			10					100	0.60	60	6	-	1-	100	10	-			
					25			200	0.-	-	-	-	0.25	50	12	50			
					36			200	0.-	-	-	-	0.25	50	18	-			
					24			400	0.-	-	-	-	0.40	160	38	40			
						270													
						14													
						21													
						08													
						29													
						26													
						335													
	37		117		85	703					861	-			1862	90	1001	90	
			10					1000	0.35	350	35	-	1-	1000	100	-			
	14							1800	0.45	810	113	40	1-	1800	252	-			
	15							1800	0.60	1080	162	-	1-	1800	270	-			
						10													
						03													
	29		10			13					310	40			622	-	311	60	

Urbakult

[illegible]

[illegible]

Sammandrag av förestående areal-

[illegible]

uträknings- och värderingslängd.

	A - r - e - a - l								Jordvärde				Jordförbättring		Motsvarande procenttal
	Åker, tomt o. dyl.		Äng och odlingsmark		Annan mark och landvinning		Impedimenter		före torrläggningen		efter torrläggningen				
	har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	
sök.	2	44	1	16		26		92	3506	60	6767	-	3260	40	21.27
		50		52		107		394	510	-	1645	50	1135	50	7.41
sök.	2	55		11				119	2735	35	5417	-	2681	65	17.49
sök.		40						04	392	-	800	-	408	-	2.66
sök.	2	57		21		63		135	2548	80	5354	50	2805	70	18.30
sök.		12		20		12			216	60	390	-	173	40	1.13
sök.	1	54		159		60		205	2827	25	4902	-	2074	75	13.54
		43		150		30		20	1501	-	2978	-	1477	-	9.63
		37		117		85		703	861	-	1862	90	1001	90	6.54
sök.		29		10				13	310	40	622	-	311	60	2.03
	11	21		656		383		1685	15409	-	30738	90	15329	90	100.-
									Måttokult den 25 maj 1925						
									Magnus Wierll.						
									Biträdande gränsmän:						
									Olof Jönsson Bengt Norden.						

Läge	Längd i meter	Arbete, jordmån, materialier m. m.	Antal	å kronor	Kostnad		Summa	
					kr.	öre	kr.	öre
		<u>Kostnadsberäkning</u> över "Tvärans utdikningsföretag mellan Pönas kvarn och Näsragöl" i Hyskelns socken av Blekinge län; upprättad vid uppförande enligt sällenslagen åren 1923-25. Sagorättspolis 5.- kr.						
		<u>Sträckan A-B:</u>						
0-4	400	Grävning av sten, grus och block m ³	500	4.-	2000	-		
		de . . . sten och grus, enst. block .	1100	2.50	2750	-		
		Spärning av berg .	50	10.-	500	-	5250	-
		<u>Sträckan C-D.</u>						
00-8+40	560	Grävning av dygjd m ³	700	0.60	420	-		
		de . . . sten och grus, enst. block .	350	2.50	875	-		
		Spärning av berg, skivigt .	10	15.-	150	-		
8+40-13+40	500	Grävning av dygjd .	500	0.60	300	-		
		de . . . sten och grus, enst. block .	150	2.50	375	-		
		de . . . de . . . de . . .	400	3.-	1200	-	3320	-
		Utsättning åt ägaren av hemmanet, Pönas nr 1 ^o för försäkrad överkörsel						50 -
		Jorderättningen enligt rättsbild jorderättningstängt						68 50
		För oförutsedda arbeten samt för ledning och tillägg under arbetets utförande tilläggas omkring 10% av arbetskostnaderna						861 50
		Summa	3760				9550	-
	14 60	Överför					9550	-

Läge	Längd i meter	Arbete, jordmån, materialier m. m.	Antal	å kronor	Kostnad		Summa	
					kr.	öre	kr.	öre
		Överfört					9550	-
		<u>Härlill kommer:</u>						
		Lösen för Pörns vattenverk:						
		för vattenkraften			600	-		
		krarn och sägverk m. m.			1160	-		
		50% förhöjning å dessa båda be-			880	-		
		lägg för lösa inventarier till resten			28	75	2668	75
		<u>Totalsumma</u>					12218	75
		Till förut angivna arbeten kommer						
		fördynning av bygdevägsströ-						
		man vid Pörns krarn vilket						
		arbete bekostas av reducerande						
		vägdistrikt						
		Utförd den 25 / 1925						
		Magnus Wikell.						

Avloppskanalens benämning eller littera	Avvägningspunkt	Avstånd från föregående avvägningspunkt	Avloppskanalens				Anmärkningar
			djup	bottenbredd	dagbredd	sidolutning	
Gröningsstall över "Tvärans utdikningsfistlag mellan Pörns kvarn och Nauragöl" i Hyrkentals socken; upprättad vid synförrättning enligt vattenlagen år 1923-25.							
A-B	0+18	-	0.60	1.-	2.8	1:1.5	Vid gamla dammen.
	+60	42	1.18	.	4.6	.	Friep. vid dammen; höjdläge = +4.25
	+80	20	1.47	.	5.4	.	m. över 0-planet.
	1 ^e	20	1.90	.	6.7	.	Friep. i trumman; höjdläge = +4.74 m.
	+20	20	2.32	.	8.-	.	över 0-planet, Trumman fördjupas.
	+45	25	2.46	.			Styrskärning; se riktlinjer.
	+80	35	2.59	.	8.8	.	
	2 ^e	20	2.50	.	8.5	.	
	+30	30	2.10	.	7.3	.	
	+50	20	1.97	.	6.9	.	
	+80	30	3.-	.	10.-	.	
	3 ^e	20	3.71	.	12.1	.	
	+20	20	2.38	.	8.1	.	
	+45	25	2.23	.	7.7	.	Friep. vid Tastergöten (se planhertsen)
	+80	35	0.82	.	3.5	.	höjdläge = +4.59 m. över 0-planet
	4 ^e	20	0.20	.	1.6	.	Vid Tastergöten.
C-D	00	-	0.-	1.-	-	1:1.5	Vid Tastergöten.
	0 ^e	20	0.71	.	3.1	.	
	+50	50	1.40	.	5.2	.	
	+80	30	2.44	.	8.3	.	
	4 ^e	20	2.46	.	8.4	.	Friep. (se planhertsen) höjdläge =
	+40	40	1.54	.	5.6	.	+5.29 m. över 0-planet.
5 ^e	60	1.71	.	6.1	.		

Avloppskanalens benämning eller littera	Avvägningspunkt	Avstånd från föregående avvägningspunkt	Avloppskanalens				Anmärkningar
			djup	bottenbredd	dagbredd	sidoålning	
			m.	m — e — t — e — r			
	5+80	80	1.70	1-	6.1	1:1.5	
	6°	20	2.30	.	7.9	.	Bergstärning.
	+50	50	1.60	.	5.8	"	
	+60	10	2.05	"	7.2	.	
	7°	40	1.46	"	5.4	.	
	+40	40	1.36	"	5.1	.	
	8.	60	1.36	.	5.1	.	
	+50	50	1.87	"	6.6	.	
	9°	50	1.70	"	6.1	.	
	+47	47	1.91	"	6.7	.	
	10°	53	1.76	.	6.3	"	
	+20	20	2.51	.	8.5	"	
	+40	20	2.73	"	9.2	.	Fierp. (se plankarten) höjdläge = +5.70 m. över O-planet.
	+80	40	1.75	"	6.3	"	
	11°	20	1.80	"	6.4	"	
	+40	40	1.60	.	5.8	"	
	12°	60	0.35	"	3.6	.	Vid Kvarnstenen, som här är grund, varför grävningen fortsattes till fullt djupa hållet vid 13+35.
	+50	50	0.41	"	2.2	.	
	+80	30	0.-	"	-	"	
	13.	20	0.25	"	1.8	.	
	+12	12	0.44	"	2.3	"	
	+35	23	0.-	"	-	"	
			Mätarens den 25 maj 1925.				
			Hagman: Wihell.				

Jordensättningslängd öfver "Tvärans
 utdikningsföretag mellan Pönäs kvarn och Kvarn-
 göl" i Hyskelults socken af Blekinge län; upprät-
 tid vid synföreläggning enligt vattenlagen åren 1923-25.

Fastigheternas				Ägarnas namn	Areal i ar	ö kronor	ersättning		summa ersättning	
littera öfver korten	antal	nummer	namn				kr.	öre	kr.	öre
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
J.	7/64	22	Pönäs	<u>August Johansson.</u> sk. A-B.	9.4	1.-	9	40	9	40
H.	5/32	15	de	<u>August Johansson.</u> av ägofig. 84	0.05	5.-		26		
				" " 82 & 83	0.07	2.50		175		
				" " 80 & 81	1.-	10.-		10 -	12	-
G.	1/8	10	de	<u>Ida Olsson.</u> av ägofig. 74, 75 och 77	0.25	10.-		250		
				" " 73	0.40	5.-		2 -		
				" " 72	1.-	1.-		1 -		
				" " 71	0.15	5.-		75		
				" " 69 och 70	0.85	10.-		850		
				" " 64	0.70	7.50		525		
				" " 62 och 63	0.35	10.-		350	23	50
K.	7/64	13	Härbeshult	<u>Olof Olsson.</u> av ägofig. 38 och 39	0.90	10.-		9 -	9	-
D.	avskedd.	av 19	de	<u>Olof Olsson.</u> av ägofig. 33 och 34	0.25	10.-		250	2	50
L.	3/20	19	Härbeshult	<u>Nils Thomasson.</u> å sk. 5+80-6	0.10	1.-		10		
				av ägofig. 29	0.10	5.-		50		
				<u>Örnfröas</u>				60	56	40

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
				Överfört				60	56	40
				ar ägfig. 27	0.50	11.-		5	50	
				" 25 & 26	0.30	10.-		3 -		9 10
R.	7/512	21	Mörbokult	<u>August Svensson:</u>						
				ar ägfig. 15	0.50	10.-		3 -		3 -
				Summa						68 50
				Mörbokult den 25 maj 1925						
				Hagens Wärdh.						
				Biträdande godsmän:						
				Olof Jönsson Bengt Mårdén.						

Fästningsfördelningsskizzen öfver "Tvåars ut-
dikningsföretag mellan Pröns kvarn och Werra-
göl" i Kyffhaußs socken af Blekinge län; upprättad vid syn-
föreläsning enligt rättslagen år 1923-26.

Fastigheternas				Ägarnas namn	Delaktighetstotal.	Vattenavledningskostnader och lösen för vattenverket m.m.			Förräkningskostnad.	
liters överskott	monat	nummer	namn			‰	kr.	öre	kr.	öre
A	1/4	15	Väghult	Lars Larsson	sök.	21.27	2598	93	174	24
B	7/512	21	Wärbokhult	August Svensson		7.41	905	41	60	34
C	3/20	19	de	Nils Thomsen	sök.	17.49	2137	06	143	61
D	avvinda. p. de		de	Olof Olsson	sök.	2.66	325	02	21	84
E	7/44	113	de	de	sök.	18.30	2236	03	150	26
F	3/20	113	Rönäs	Tomas Håkansson	sök.	1.13	138	07	9	28
G	1/8	110	de	Ida Olsson	sök.	13.54	1654	42	111	17
H	5/2	115	de	August Johansson		9.63	1176	66	79	07
I	7/64	22	de	de		6.54	799	11	53	70
J	1/48	19	Trasemåla	Nils Persson	sök.	2.03	248	04	16	67
					Summa	100.-	12218	75	821	08
					Wärbokhult den 25 maj 1925.					
					Magnus Wick.					
					Bistående godmän:					
					Olof Jönsson Bengt Kordén.					
Förstående avskriftens lichter med originalen										
betyg: Magnus Wick.										

K_____2*0094
2548

DIARIE N: P

K. LANTMÄNNENSRESEN
30 JAN. 1929

Avskrift.

Betönkande rörande "Tväråns utdiknings-
företag mellan Rönås kvarn och Norra-
göl" i Kyrkhults socken av Blekinge län; upprättat för
sökande av statsunderstöd år 1928 av:

Magnus Wixell.
statens lantbruksingenjör.

Innehåller 19 skrivna sidor.

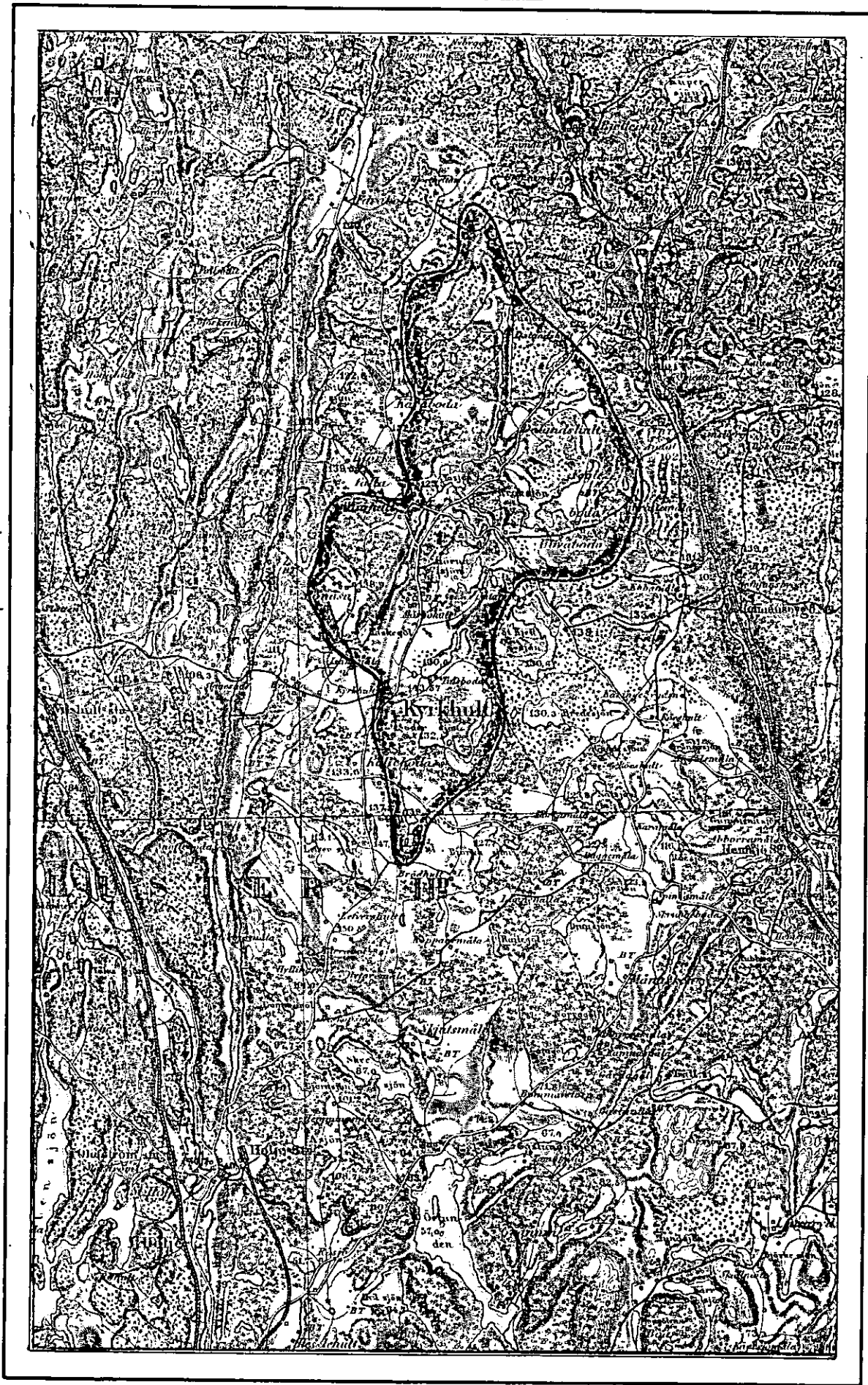
Auskuift

Gennem Kungl. Majts orådiga brev den 24
november 1928 fastställes till efterrättelse
mit arbetets utförande.

Stockholm den 11 december 1928
P. Kungl. Landtmåstygarens vägnar:
Albert Smith.

Rådg. arkitekt bebyggelse:
Hagman & Söner.

Översiktskarta.

1:100'000.

B E T Ä N K A N D E

avgivet för sökande av statsunderstöd till "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Norragöl i Kyrkhults socken av Blekinge län.

Företagets läge. Företaget är beläget 1,5 km. norr om Kyrkhults kyrka och 9 km. nordväst om Hemsjö järnvägsstation å Karlshamn - Vislanda järnväg. - Å bifogade översiktskarta äro de vattenskadade marker, som beröras av företaget, utmärkta medelst gul färgbeteckning.

Föregående Genom syneförrättning enligt vattenlagen, hand-
rättslig ut- lagd av undertecknad och avslutad den 25 maj 1925
redning. hava alla rättsliga frågor rörande företaget blivit utredda. Denna syneförrättning har sedermera på grund av anförda besvär varit underställd såväl vattendomstolens som vattenöverdomsolens prövning. .
Några ändringar i synemännens utlåtande hava dock ej av domstolarna vidtagits. Vattenöverdomstolens utsäga har, enligt vad av å detsamma tecknat bevis framgår, tagit åt sig laga kraft.

Efterföljande utredning grundar sig på vid nämnda

syneförrättning gjorda undersökning och härvid upprättade kartor, ritningar och handlingar samt det av synemännen avgivna utlåtandet. Dessa ritningar och handlingar bifogas detta betänkande.

Låne- och an- Genom förening av den 16 juni 1926 hava samtliga
slagssökande. ga delägare i företaget överenskommit att till utförande av detsamma söka statsunderstöd i form av såväl statsbidrag utan återbetalningsskyldighet som lån från statens avdikningslånefond.

Allmän beskriv- Avdikningsområdet omfattar i sin helhet en are-
ning över avdik- al av 21,36 hektar. Härav utgöras 11,21 hektar
ningsområdet. av åker, 6,32 hektar av ängs- och betesmark och 3,83 hektar av annan mark och landvinning. - Jordmänen utgöres mestadels av dyjord på morfänbotten.

Vegetationen å området utgöres å de odlade markerna av våra vanliga kulturväxter och å övriga marker huvudsakligen av s. k. sura grässlåg.

Hydrografiska För de hydrografiska förhållandena finnas närmare
förhållanden. redogörelser intagna i det i synehandlingarna intagna utlåtandet, och hänvisas beträffande dessa förhållanden till detta.

Enskild dik- Några enskilda diken, till vilkas upptagande stats-
ning.

understöd sökes, finnas ej intagna i den föreliggande
avdikningsplanen.

Odling- samt Vissa delar av de nu oodlade områdena komma att
teg- eller efter avdikningsföretagets utförande omvandlas
täckdikning. till åker, under det att återstående delar av

dessa områden säkerligen komma att bibehållas såsom

ängs- eller betesmarker, och undergå härför lämplig

behandling. - De odlade markerna böra efter avdikning-

en täckdikas och även ängs- och betesmarkerna bör på

lämpligt sätt detaljdikas för ernående av lämplig fuk-

tighetsgrad.

Arbetets ut- Jämlikt bestämmelserna i det af synhandlingarna
förande. intagna utlåtandet skall arbetet vara påbörjadt

inom ett år efter det denna förrättning vunnit laga

kraft samt vara bragt till fullbordan inom två år ef-

ter det dess påbörjande.

Företag av Enligt lämnad uppgift hava ett flertal företag
liknande be- av liknande beskaffenhet i orten blivit utförda
skaffenhet. med understöd av statsmedel. - Det nu förelig-

gande företaget har ej tidigare varit föremål för myn-

dighets prövning beträffande frågan om statsunderstöd.

Båtnad ge- av synehandlingarna framgår, att de i företaget
nom företa- ingående markerna i sitt före företagets utförande
get. befintliga tillstånd blivt värderade till

15409.- kr.

och att samma marker efter företagets

utförande uppskattats till 30738,90 "

Båtnaden genom företaget skulle så-

ledes komma att uppgå till 15329,90 "

Kostnader. Vid synförrättningen har kostnaden för

företagets utförande blivt beräknad

till 12218,75 "

Övriga kostnader, såsom synkostnader,

betänkande m. m. uppgå till 1010,06 "

vadan samtliga med företagets genomfö-

rande förenade utgifter uppgå till 13228,81 "

Relativ kost- Vid jämförelse mellan den båtnad, som beräknats

nad. uppkomma genom företaget, och de med företaget för-

enade kostnaderna befinnes att relativa kostnaden

bliver 0,863

Tillstyrkan. På grund av vad sålunda framhållits får jag till-

styrka att största möjliga statsunderstöd i form av så-

väl statsbidrag utan återbetalningsskyldighet som
lån från avdikningslånefonden måtte till företaget
beviljas.

Bilagor. Till detta betänkande äro fogade:

- 1:o/ översiktskarta;
- 2:o/ tabell a, angivande avdikningsområdets beskaf-
fenhet och värde före och efter företagets ut-
förande;
- 3:o/ tabell b, angivande låne- och anslagssökandenas
andel i kostnader samt låne- och anslagsbelopp;
- 4:o/ kostnadsberäkning;
- 5:o/ förening för sökande statsunderstöd;
- 6:o/ vattendomstolens utslag av den 21 dec. 1925;
- 7:o/ vattenöverdomstolens d:o " 30 april 1926;
- 8:o/ avskrifter av synehandlingarna och
- 9:o/ plankarta och andra ritningar rörande företaget

/ 2 blad/.

Vedeby, Torskors 1 febr. 1928.

Magnus Wixell.

Tabell a.

	Hela torrläggingsområdet								Låneböckandes andel							
	Areal		Värde				Båtnad	Areal		Värde				Båtnad		
			före		efter					före		efter				
			torrläggningen							torrläggningen						
	Har	ar	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Har	ar	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
åker	11	21	-	-	-	-	-	-	11	21	-	-	-	-	-	-
annan mark	10	15	-	-	-	-	-	-	10	15	-	-	-	-	-	-
Summa	21	36	15 409	-	30 738	90	15 329	90	21	36	15 409	-	30 738	90	15 329	90
Kadishy, Torshovs i febr. 1928 Magnus Wexell.																

Tabell

Fastigheternas namn				Ägarnas namn	Ägarens nr	Areol					
littera å kartan	måttil	nummer	namn			ökar		annan mark		summa	
						Har	er	Har	er	Har	er
A	1/4	15	Väghult	Karl Larsson	1-7, 9, 11	2	44	1	40	3	84
B	7/512	21	Wäghult	Aug. Svensson	13-17, 19, 20	-	50	1	59	2	09
C	3/20	19	de	Kils Thomasson	22-29	2	55	-	11	2	66
D	avänds	19	de	Martin Olsson	33-34	-	40	-	-	-	40
E	7/4	13	de	de	36-45	2	57	-	84	3	41
F	3/20	13	Pinnäs	Hilding Karlsson	52-55	-	12	-	32	-	44
G	1/8	10	de	Ida Olsson	57-71, 73-77	1	54	1	97	3	51
H	5/2	15	de	Karl och Olof Johansson	79-87	-	43	1	80	2	23
I	7/4	22	de	de	89-99	-	37	2	02	2	39
K	1/48	10	Isakermåla	Kils Persson	107-109	-	29	-	10	-	39
Summa						11	21	10	15	21	3

K O S T N A D S B E R Ä K N I N G.

A. Vattenavledning.

vattenavledningskostnad m. m. /enl. synehandl./	9550.-
lösen för vattenverk m.m.	2668,75
syneförrättningskostnader	821,08
betänkandet m.m.	<u>188,98</u>
	13228,81

B. Enskild dikning.

/förekommer ej/

Summa kronor 13228,81

Vedeby, Torsfors 1 febr. 1928.

Magnus Lixell.

Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden
för frättygt beälmats till 13228 kronor 81 öre.

Stockholm den 11 december 1928.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:
Albert Smith.

Undertecknade, delägare i "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Norragöl" i Kyrkhults socken av Blekinge län hava vid sammanträde denna dag överenskommit att till utförande av nämnda företag söka statsunderstöd i form av såväl statsbidrag utan återbetalningsskyldighet som lån från avdikningslånefonden och uppdraga vi åt den för företaget valda styrelsen att vidtaga alla de åtgärder och underskriva alla de handlingar, som för erhållande och utbekommande av statsbidrag och lån kunna vara erforderliga, ävensom att utkvittera och på respektive delägare enligt fastställda grunder fördela utfallande anslags- och lånebelopp.

Mörbohult per Kyrkhult den 16 juni 1926.

Nils Thomasson

Karl Larsson

Mörbohult

Väghult

Aug. Svensson

Martin Olsson

Mörbohult

Mörbohult

Nils Persson

Ida Olsson genom Folke Mauritzon

Isaksmåla

Rönås

Hilding Karlsson

Karl Johansson Olof Johansson

Rönås

Rönås

Rönås

Nils Thomassons, Karl Larssons, Aug. Svenssons, Martin

Olssons, Nils Perssons och Folke Mauritzons för Ida Olsson

egenhändiga underskrifter bevittna: :

Birger Olsson

Ragnar Thomasson

Kyrkhult

Mörbohult

Hilding Karlssons egenhändiga namnteckning bevittna:

Thomas Håkansson

Ragnar Thomasson

Rönås

Mörbohult

Karl Johanssons och Olof Johanssons egenhändiga namnteckningar bevittna:

Alfrida Bengtsson

Ragnar Thomasson

Björkefall

Mörbohult

Undertecknad befullmäktigar härmed min son Folke Mauritzson i Rönås vid sammanträde med delägarna i "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Norra göl" den 16 juni 1926 föra min talan och underskriva nödiga papper, jämväl förening om lån från avdikningslånefonden.

Rönås, Kyrkhult den 15 juni 1926.

Ida Olsson

Bevittnas av:

Hanna Svensson

Lilly Håkansson .

Rönås, Kyrkhult

Rönås, Kyrkhult.

Avskrift.

Utdrag av protokoll, hållet vid sam-
manträde med Söderbygdens vattendomstol i

Rönås den 30 oktober 1925.

U t s l a g,

meddelat den 21 december 1925.

Då enligt vad utrett blivit Olof Johansson vid tiden för an-
förande av besvär över ifrågavarande förrättning ännu icke
uppnått myndig ålder, finner vattendomstolen vad uti de av
honom anförda besvären anförts och yrkats icke kunna uppta-
gas till prövning.

Vidkommande härefter de av Nils Thomasson och medpar-
ter anförda besvären, så anser sig vattendomstolen till att
börja med böra anmärka att det icke tillkommer vattendomsto-
len att ingå i prövning av frågan om äganderätten till nu i-
frågavarande kvarn, benämnd Rönåsa kvarn eller Brokvarn. Fö-
religger således tvist härom, så får denna fråga avgöras av
allmän domstol. Däremot tillkommer det, sedan besvär anförts
över den av synemännen för nu ifrågavarande vattenfall, där-
städes förefintliga kvarn och såg jämte fasta och lösa inven-

tarier bestämda ersättningen, vattendomstolen att ingå i prövning av skäligheten härav. Vid denna värdering skall rätteligheten den tillgodogjorda vattenkraften värderas för sig samt kvarnen och sågen med tillhörande fasta och lösa inventarier för sig. Den ersättning, som härvid befinnes böra utgå för den tillgodogjorda vattenkraften, skall enligt bestämmelserna uti 9 kap. 11 § vattenlagen jämväl anses innefatta gottgörelse för vattenverksbyggnaderna. Någon särskild ersättning här för skall således icke beräknas. Ersättningen för den tillgodogjorda vattenkraften skall enligt bestämmelserna uti 9 kap. 48 § vattenlagen utgå med 50 procents förhöjning. Någon sådan förhöjning skall däremot icke lagligen ske beträffande kvarnen eller sågen eller till dem hörande inventarier. Vid avgörande av frågan om vattenkraftens värde är det uppenbarligen av vikt att äga kännedom om förefintlig fallhöjd eller således i förevarande fall äga kännedom om vilken rätt till dämning, som må vara förenad med anläggningen. Nils Thomasson och medparter hava härutinnan gjort gällande att icke alls någon rätt till dämning skulle vara förenad med anläggningen. Emellertid är upplyst att anläggningen funnits sedan lång tid tillbaka och åtminstone från förra hälften av 1800-talet. Vid

sådant förhållande och då det icke blivit visat eller ens gjort sannolikt att med anläggningen vidtagits några förändringar, varigenom dämningen därstädes ökats eller kunnat ökas, måste man utgå från att anläggningen är av laga beskaffenhet och att ägaren av densamma äger rätt att vid densamma uppdämma vattnet till dammens krön eller således ungefärligen till höjden + 3,80 meter över det antagna jämförelseplanet. Sådan dämningrätt äger anläggningens ägare dock icke att utöva året om. Han är nämligen uppenbarligen skyldig att i den mån sådant är erforderligt för undvikande av skada å ovanför belägen mark uppdraga flodluckorna i dammen. På grund av ovanför liggande ägors höjdläge och beskaffenhet synes man kunna utgå från att anläggningens ägare för undvikande av sådan skada bör vara skyldig att ungefärligen under tiden från och med den 1 maj till och med den 31 oktober eller således under halva delen av året hava flodluckorna uppdragna. Anmärkas må för övrigt att åtminstone under större delen av nu nämnda tid vattentillgången är så obetydlig, att det ej kan löna sig att driva vattenverket. Även under tiden mellan den 1 november och den 1 maj måste vattentillgången ofta beräknas vara obetydlig, så att i varje fall vattenverket icke kan kontinuerligt drivas,

utan uppehåll då och då måste göras för insamlande av vatten.

Under utgående från vad ovan anförts har vattendomstolen verkställt uppskattning av den tillgodogjorda vattenkraftens värde i enlighet med vad som finnes angivet uti bifogade av vattenrättsingenjören C. J. Insulander upprättade P. N. /Prot.

bil. I/. Såsom härav framgår har vattendomstolen funnit att den tillgodogjorda vattenkraften skäligen kan uppskattas till ett värde av 1000 kronor, vartill, såsom ovan anmärkts, skall komma 50 procents förhöjning med 500 kronor, vadan således sammanlagda ersättningen befunnits böra beräknas till 1500 kronor.

Vattendomstolen har vidare efter verkställd besiktning funnit att kvarnen och sågen samt därtill hörande inventarier skäligen kunna åsättas följande värden, nämligen kvarbyggnaden och sågskjulet 250 kronor, kvarnhjulet med axel 400 kronor, kvarnanordningen med stenar m. m. 750 kronor, grynverket 50 kronor, sågverket med spånhyvel m. m. 500 kronor samt de i synemännens värderingsinstrument upptagna lösa inventarierna 28 kronor 75 öre eller således tillhopa ett värde av 1978 kronor 75 öre.

Såsom av vad ovan anförts framgår har vattendomstolen funnit att ersättningen för vattenfallet, kvarnen och sågen samt till hörande inventarier snarare synes hava bort bestämmas till hög-

re belopp än det av synemännen bestämda eller 2668 kronor
75 öre än tvärtom. Vid sådant förhållande varaa de av Nils
Thomasson och medparter anförda besvären av vattendomstolen
ogillade.

Slutligen stadgar vattendomstolen att parterna skola
vidkännas var sina kostnader å målet.

Talan mot vattendomstolens utslag fullföljes efter vad
till vattenöverdomstolen.

Som ovan.

På vattendomstolens vägnar:

H. A. Hamilton.

Mot förestående utslag hava Olof Johansson och Au-
gust Johansson, båda i Rönås, den sistnämnde i egenskap
av förutvarande förmyndare för Olof Johansson, inom rätter
tid anmält vad; betygar Stockholm i Söderbygdens vatten-
domstols kansli den 8 januari 1926.

Ex officio:

G. Lidbom.

Rätt avskrivet betygar:

Magnus Wixell.

Avskrift.

Vattenöverdomstolens dom i anledning av
den talan, Olof Johansson i Rönås och
hans fader August Johansson, jämväl i
Rönås, den sistnämnde i egenskap av för-
utvarande förmyndare för Olof Johansson,
efter vad fullföljt däremot, att Söderbyg-
dens Vattendomstol, varest Olof Johans-
son anført besvär över en den 25 maj 1925
avslutad laga syneförrättning angående ett
företag benämmt "Tväråns utdikningsföretag
mellan Rönås kvarn och Norragöl"; har, ef-
ter det Olof Johansson fordrat ersättning
för sina kostnader å målet, genom utslag
den 21 december 1925, enär, enligt vad ut-
redt blivit, Olof Johansson vid tiden för
anförande av besvär över ifrågavarande för-
rättning ännu icke uppnått myndig ålder, för-
ty funnit vad uti de av honom anförda besvä-
ren anförts och yrkats icke kunna upptagas
till prövning ävensom stadgat, att Olof Jo-
hansson skulle själv vidkännas sina kostna-

der i målet; given och utfärdad i

Stockholm den 30 april 1926.

Som August Johansson icke i sin egenskap av förutvarande förmyndare för Olof Johansson är behörig att fullfölja talan mot Vattendomstolens utslag, lämnar Vattenöverdomstolen vad August Johansson härstädes anfört och yrkat utan avseende.

Vidkommande Olof Johanssons fullföljda talan finner Vattenöverdomstolen ej skäl att göra ändring i motvädjande utslaget.

Olof Johansson och August Johansson skola, vilkendera gälda gitter, gottgöra delägare i företaget, som ej fullföljt talan mot Vattendomstolens utslag, vad dessa visa sig hava erlagt för ett gemensamt exemplar av Vattenöverdomstolens dom.

Talan mot denna dom må av Olof Johansson och August Johansson hos Kungl. Maj:t fullföljas genom revisionsansökning. Vill part söka revision, åligger det part att före klockan tolv å trettionde dagen herefter, eller den 31 maj 1926, skriftligen hos Vattenöverdomstolen anmäla missnöje samt därvid tillika ingiva Konungens Befallningshavandes bevis om nedsättning av ej allenast fullföljdsavgift, etthundrafemtio kronor, utan

och enahanda belopp till säkerhet för den kostnadsersättning,
som Kungl. Maj:t kan komma att tillerkänna motpart; gällande
nedsättning, som verkställts av en sökande, jämväl för med-
sökande. Kan part, som anmäler missnöje, icke förete bevis
om nedsättning av båda omförmälda belopp, skall han vid sin
missnöjesanmälan foga sådant intyg om fattigdom som i 30 kap-
itlet 22 § rättegångsbalken sägs. Att emot Vattenöverdomsto-
lens dom fullfölja talan allenast beträffande rättegångskost-
nad är icke tillåtet.

Rätt avskrivet betygar Stockholm och Kungl. hovrättens
arkiv den 30 april 1926.

Ex officio:

K. V. Lundberg.

Emot denna dom har missnöje icke blivit inom föreskri-
ven tid hos Vattenöverdomstolen anmält; betygas: Stockholm och
Kungl. Svea Hovrätts Aktuariekontor den 26 juni 1926.

Ex officio:

H. Nordenfalk.

Rätt avskrivet betygar:

Magnus Wixell.

Förestående avskriftens likhet med originalen
betygas: *Magnus Wixell.*

Utdrag

Utdrag ur protokoll fört vid sammankträde med delägarna i "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Nona göl" i Hörbohus den 25 maj 1925.

Samtliga delägare voro kallade till sammankträde efter sammankträdet för förtäringens avslutande och kvarstannade alla delägarna utom August Johansson i Rönås, som avlägsnade sig.

§ 1.

Till styrelse för utdikningsföretaget utsågos till ordförande Nils Thomasson, Hörbohus och till ledamöter Lars Larsson, Våghult och August Svensson, Hörbohus.

§ 5.

Till att justera protokollet utsågos herrar August Svensson, Hörbohus och Nils Persson, Traskmåla.

Som orau

Nils Thomasson

Justerat
August Svensson.
Nils Persson.

Rätt utdragit bestyrka.

Hörbohus den 15 januari 1929.

Per Bengtsson
Våghult Hyckhus

Emma Bengtsson

Våghult Hyckhus

Utdrag

Utdrag ur protokoll fört vid samman-
träde med delägarna i "Tväråns utdik-
ningsföretag mellan Rönås kvarn och
Norra göl" i Mörbult den 16 juni 1926.

Närvarande voro samtliga delägare med undan-
tag av Hilding Karlsson, Rönås.

§ 2.

Till ledamot av styrelsen i stället för Lars Larsson,
Väghult som ej längre tillhör företaget valdes
hans son Karl Larsson, Väghult.

§ 9

Till att justera protokollet utsågos herrar August
Svensson, Mörbult och Nils Persson, Traksmåla.

Som orar

Nils Thomasson

Justerat:

August Svensson

Nils Persson

Rätt utdragit bestyrka.

Mörbult, Kyrkhult den 15 januari 1929.

Per Bengtsson

Väghult Kyrkhult

Emma Bengtsson

Väghult Kyrkhult

Godkänt den 2 febr. 1929
326
28

STATENS LANTBRUKSINGENJÖR
I BLEKINGE LÄN

DIARIE Nr 2549
K. LANTBRUKSTYRELSSEN
30 JAN. 1929

B E V I S över verkställd besiktning av
torrlägningsarbete, enligt rekvisition av
arbetsstyrelsen.

Företagets namn: "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås
kvarn och Norragöl" i Kyrkhults socken av Blekinge län.

Vid den 7 innevarande september verkställd slutavsy-
ning av ovan angivna företag befanns detsamma vara utfört
i överensstämmelse med det upprättade förslaget, varför det-
samma förordas till godkännande.

Vedeby, Torskors den 10 sept. 1928.

Kayman Nicell

Stpl. 1.- kr.

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 24 november 1928 för
 "Tväråns utdikningsföretag mellan Rönås kvarn och Norragöl" i Kyrk-
 hults socken av

BLEKINGE LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör M. Wixell
 vid syneförrättning år 1925 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, än
 även beviljat *dels lån* med åttatusenfyrhundraåttio (8.480)
 kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* och *dels statsbidrag* utan återbetalnings-
 skyldighet med fyratusensjuhundrafyrtio (4.740) kronor att utgå från
statens avdikningsanslag, härn undertecknad, som av vederbörande intressenter enligt
 företett protokoll utsetts till styrelse ~~förtroendeman~~ för företaget,

med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts
 och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ~~jag~~ ^{vi} för egen del samt å veder-
 börande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda ^{oss} mig:

- 1:o att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
 ställda arbetsplanen med de ändringar däri, varom vederbörande myndighet må efter fram-
 ställning besluta,
- att fullborda arbetet senast den 1 september 1930,

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan värda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats; samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} ~~mig~~ Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, uppvisa den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse, utan därtill erhållet vederbörligt tillstånd, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid, och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Mörbult och Kyrkhult den 15 januari 1929

Nils Thomasson Aug. Svensson
ägare av $\frac{3}{30}$ ukt. u. r. i Mörbult. ägare av $\frac{1}{512}$ ukt. u. r. i Mörbult.

Karl Larsson
ägare av $\frac{1}{4}$ ukt. u. r. i Våghult

Att Nils Thomasson, Mörbult, Aug. Svensson, Mörbult och Karl Larsson, Våghult

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Olof Bengtsson Emma Bengtsson

Adress Våghult Kyrkhult

Adress Våghult Kyrkhult

Med stöd av Kungl. brevet den 24 november
1928 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 2 februari 1929

Olof Melander

Olof Eriksson

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliga bekostnad.